

-56 kraadi südasuvises An-
tarktikas (Vostoki Jaamas)**-44** kraadi Ida-Siberis
Jakuutias**+26** kraadi Hispaanias**+43** kraadi mõnel pool
Austraalias**Välismaalt**

- Hiinlased said rotiaasta alguseks suure üllatusena lumetormid.
- Afganistani lääneosas valitseb karm pakane – külmasurma on leidnud üle 900 elaniku.
- Kreeta saarel sadas lund, teist korda sel aastal tekitas tuisk kaose Iisraellis ja Liibanonis.
- Ülitugev torm Emma rappis Lääne-Euroopat Inglismaast Slovakkiani. Ilide kiirus oli maksimaalne ühe mäe tipus Saksamaal – 62 m/s!
- Paks udu põhjustas autode ahelavariisid Egiptuses (29 surnut) ja Jordaania (27 vi-
gastatut).

Aastate eest

1908. a küünlakuu oli Tartus sooja-
poolne (-4,1 °C). Sademeid tuli
44 mm.
Lund oli Toomel 20–34 cm.

Päevalehes kirjutati ilmaelust:

- Mõõdaläinud nädalal möllas Norra rannäärusel niisugune kange torm, missugust seal enne veel nähtud pole. See oli vali põhjaõhtu (loode? – A.K.) torm. Mägedes ei tohtinud elanikud oma ninagi ukse vahelt välja pista.
- Kaugel põhjas Shotimaa ja Islandi vahel tõusevad parkümmend kal-

jurahnu Atlandi ookeanist järsku
üles, mis maateaduses Färberiks
(Lamassaared) kutsutakse. Saared
tõmbavad praegu haritud ilma tähe-
lepanemist oma peale.

Kohalise valimisõiguse põhjal on al-
kohol tervest saarestikust täiesti väl-
ja kasitud. Alkoholi sõpru ei leidu
mõnest kogukonnast mitte
ühteainustgi.

- Serbia troonipärija Georg on teata-
nud, et ta riigi praegust seisukorda
silmas pidades oma selleaastast pal-
ka vastu ei võta. Kui aga kõik
politilised erakonnad temale palga
andmise poolt on, siis tahtvat ta
ehk tulevikus palka vastu võtta.

AIN KALLIS,
klimatoloog**Mis tuleb?**

Nagu ennustati, tegigi talvetaat siia lü-
hivisiidi. Järgmisel nädalal peaks tule-
ma jälle samasugune ilm nagu viima-
sel ajal tavaks, seega kõike talvist ja
sügist taevakraami läbisegi. Nagu
sünoptikud kirjutavad, tuleb lää-
nekaarest rüdamisi tsükcloneid,
nende möödudes pöördub tuul
põhja ja loodesse ning ilm kül-
meneb. Märtsi teisel poolel
võiks ilm olla nagu peab, st
soojem ning päikeselisem. Tal-
viseid hetki võiks aga jaguda
peale paastukuu ka jürikusse.

Ootame ilmateemalisi küsimusi
aadressil ilm@postimees.ee.

TAGASIVAADE**Tänavune talv
oli rekordsoe**

Esti asub sellises maailma
nurgas, kus talvekuudeks
võiks lugeda aega no-
vembrist (mida esivanemad tal-
vekuuks nimetasid!) märtsi lõ-
puni. Ametlikud ehk meteoro-
loogilised talvekuud on aga pe-
riodid detsembrist veebruari lõ-
puni. Seega oleks praegu paslik
teha vahekokkuvõtte külmimast
aastajast. Nagu hinnatundli-
kud seniorkodanikud rõõmu-
ga sedastasid, oli see lääneeu-
roopalikult soe.

Senine kõige mõnusam –
mõtlen rahakotile – oli talv
meie vanematel (või vanavane-
matel) ehk aastail 1924–1925,
kui kolme kuu keskmine õhu-
temperatuur oli Tartus -0,3 °C,
ning suhteliselt hiljuti, 1960–
1961 (-0,4 °C).

Äsjane talv oli aga juba plus-
sis (+0,2 °C), pikaajalise keskmise
ehk normiga võrreldes soo-
jem tervelt kuue kraadi võrra!
Mis jaanuarikuu tegemata jä-
tab, teeb veebruar ära, ütleb
Laiuse vanasõna. Mitte alati. Jäi
ka küünlakuus seekord pakane
nägemata. Mis on siis südatal-
vel korraks tunda 10–13 mi-
nuskraadi?!

Kui tavaliselt võib muld kuu
lõpul olla külmunud kuni
60 sentimeetri, oli nüüd too
näitaja kohati parkümmend
sentimeetrit, pinnas aga sula.
Pole mingi ime, et õitsesid ke-
vadlilled ning saabusid rändlin-
nud-luurajad.

Veebruari keskmiseks õhu-
temperatuuriks arvutati meteo-

roloogia ja hüdroloogia insti-
tuudis +1 °C, mis on normist
tervelt 7,8 kraadi kõrgem! Esi-
mese kümpäevaku keskmi-
ne oli normist üle 8,3, teisel de-
kaadil 6,4 ja kolmandal üheksa-
päevaku 8,7 kraadi. Soojem oli
muidugi saartel, jahedam Kir-
de-Eestis.

Ilmarekord jäi püstitamata,
sest näiteks Tartu pikas vaatlus-
reas (alates 1866) on soojemad
tänavusest veebruarist olnud
hiljutised 1990 (keskmise tem-
peratuur +2,3 °C nüüdse +0,9 °C
vastu) ning 1989 (+1,2 °C).

Sademeid tuli ohtralt, eriti
kuu lõpus, kokku keskmiselt
63 mm ehk 2,3 korda keskmise-
st enam.

Veebruaris oli külma vähe-
tuult aga küllaga. Seekord len-
dasid katused ja murdsid puud
just sisemaal. Küünlapäeval
möllas saartel ja Pärnus harul-
dasevõitu talvine äike, 13. kuu-
päeva õhtul Tõraveres aga kaks
maruhoogu, pagi ehk pugi.

Võisime õnnelikud olla, et
kaugel läänes märatsenud tuge-
vad tormid meie randadele ei
küündinud.

Õnnelik oli tänavuse «Eesti
sandi suusailma» üle ka Jaak
Mae, kes enda sõnutsi sai Ote-
pää etapil teise koha just tänu
vesisele raskele rajale.

Veel üks kuulnud kommentaar
soomlaste leerist: «Eestla-
sed on säärasel rajal edukad,
sest on naistekandmise võist-
lustel harjunud läbima veetõk-
keid!»

Seal, kus tavalistel talvedel laiub jää ja paadi asemel saab ringi kihutada Soome kelguga, haljendas veebruaris mätas, tiigid peegeldasid puuvõrasid ning kraavid haljendasid, nagu oleks käes maikuu.

3X Küllike Rooväli